

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ**
Avdelning 1
Maria Persson

DOM
2011 -03- 3 0
Meddelad i
Malmö

Mål nr
1902-11 E – 1907-11 E

KONKURRENSVERKET	
2011 -04- 0 1	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SÖKANDE

Lekolar AB, 556605-0646
Box 170
283 23 Osby

Ombud: Advokat Pontus Scherp
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
Box 5747
114 87 Stockholm

MOTPARTER

1. Kristianstads kommun	mål nr 1902-11 E
2. Bromölla kommun	mål nr 1903-11 E
3. Hässleholms kommun	mål nr 1904-11 E
4. Osby kommun	mål nr 1905-11 E
5. Perstorps kommun	mål nr 1906-11 E
6. Östra Göinge kommun	mål nr 1907-11 E

Ombud för 1-6:
Charlotta Mjellander
Kristianstads kommun

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Lekolar AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

YRKANDEN M.M.

Kommunerna genomför gemensamt en upphandling av förbrukningsmaterial till skola, förskola och barnomsorg som kommer att ligga till grund för ett ramavtal. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande enligt LOU. Enligt tilldelningsbeslut har Frans Svanström & Co Aktiebolag (Svanström) placerat sig på en första plats och Lekolar AB på en fjärde plats i kategorin skolförbrukning. I kategorin lekmaterial har Svanström placerat sig på en första plats och Lekolar AB på en andra plats.

Lekolar AB (Lekolar) har begärt överprövning av upphandlingen och yrkat att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att utvärderingen görs om. Som grund för sin talan har Lekolar anfört bland annat följande. Eftersom ett mycket stort antal produkter kan komma att omfattas av ramavtalet har kommunerna valt att låta den varukorg som framgår av produktlistan i anbudsspecifikationen utgöra representativa jämförelsetal för att bedöma den totala prisbilden. Utvärderingspriset är således beräknat genom summering av vissa utvalda varor ur sortimentet - en varukorg - på vilka anbudsgivarna angivit rabatterade priser på sina ordinarie katalogpriser.

I skall-krav 6.1 i bilagan kvalificering anges att *produktkataloger med bruttoprislista på anbudsgivarens sortiment skall inlämnas med anbudet. Offererade rabattsatser skall framgå av bilaga och finnas på anbudsgivarens hemsida/webshop*. Svanström har bifogat en prislista till sitt anbud men den utgör inte en sådan allmän bruttoprislista som anges i skall-kravet och den finns inte på deras hemsida. Till skillnad från övriga leverantörer har Svanström skapat en prislista som är anpassad efter den aktuella varukorgen. De produkter som finns i varukorgen har åsatts helt andra priser än de som framgår av Svanströms officiella produktkatalog och bruttoprislista vilka skulle ges in enligt skall-kravet. En jämförelse mellan Svanströms

ingivna bruttoprislista och anbudsspecifikation med publicerad prislista på Svanströms hemsida visar uppseendeväckande prisskillnader. Det är uppenbart att Svanström har manipulerat den till anbudet bifogade bruttoprislistan för att erhålla ett lågt jämförelsepris vid utvärderingen. Trots Svanströms relativa låga rabatt blev det utvärderade priset avseende skolförbrukning nästan 75 procent längre än det näst lägsta anbudet och avseende lekmaterial cirka 30 procent lägre.

Svanströms metod innebär att bolaget lämnat mycket låga priser på de utvalda varorna men höga priser på hela det övriga sortimentet genom en låg rabatt. Konsekvensen av om ett sådant anbudsförfarande tillåts blir att kommunerna generellt sett kommer att betala avsevärt högre priser än om varorna upphandlas av Lekolar. Det är just ett sådant manipulerande med prislistorna som skall-kravet avseende att anbudsgivarna ska ge in en produktkatalog med bruttoprislista på anbudsgivarens sortiment och att priserna ska finnas publicerade på anbudsgivarens hemsida är till för att motverka. Att lämna in prislistor som är anpassade till varukorgen är inte förenligt med kravets ordalydelse och inte heller med kravets syfte. Svanström har således inte uppfyllt samtliga skall-krav i upphandlingen varför anbudet skulle ha förkastats av kommunerna.

Kommunerna har bestritt bifall till ansökan och anfört i huvudsak följande. Kommunerna har inte ställt krav på allmän bruttoprislista på anbudsgivarens sortiment utan endast begärt att bruttoprislista ska bifogas anbudet. Lekolar har åberopat punkten 6.1 i den allmänna informationen som lämnats kring upphandlingen. Utöver vad som framgår av skall-kravet finns tillägget att *offererade rabattsatser skall framgå av bilaga och finnas på anbudsgivarens hemsida/webshop*. Skrivningen är uppenbart felaktig då rabattsatser självklart inte kan finnas på anbudsgivarens hemsida eller liknande i samband med att anbud ska lämnas.

Det föreligger inte hinder att anpassa prislistan till den aktuella varukorgen. Svanströms officiella produktkatalog och bruttoprislista har inte efterfrågats i kravspecifikationen. Den av Svanström till anbudet bifogade bruttoprislistan gäller för kommunerna och den strider inte mot ställda krav. Svanström har uppfyllt ställda krav och det har inte förelegat omständigheter som diskvalificerar Svanström från utvärderingen.

Lekolar har tillagt bland annat följande. Avsikten med utvärderingsmodellen är att fastställa vilket anbud som innebär det lägsta priset. Artiklarna i varukorgen utgör endast stickprov som avses ge en representativ bild av anbudens prisnivå för utvärderingen. Meningen med utvärderingsmodellen är således inte att fastställa det lägsta priset endast på de utvalda produkterna i varukorgen utan att fastställa vilket anbud som totalt sett har det lägsta priset med beaktande av att tecknat avtal kommer att omfatta leverantörens hela sortiment och inte endast artiklarna i varukorgen. Mot denna bakgrund är det uppenbart att skall-kravet måste tolkas så att den ingivna prislistan ska vara den allmänt tillämpade prislistan. Enligt Lekolar är det uppenbart att skall-kravet innebär att de i förhållande till kommunerna tillämpade priserna ska kunna utläsas på anbudsgivarens hemsida.

DOMSKÄL

Bestämmelser m.m.

Enligt 16 kap. 1 och 5 §§ LOU kan rätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att rätten endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Härvid gäller att en upphandlande myndighet inte får anta ett anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget.

Förvaltningsrättens bedömning

I bilaga 2 till förfrågningsunderlaget, anbudsspecifikationen, anges att sortimentsförteckning/specifikation är en matris för kostnadsjämförelse mellan anbudena. Alla priser ska anges som bruttopris minus rabatt och inkludera alla kostnader som kan uppstå. Angiven rabatt skall gälla för samtliga produkter i samma produktgrupp. Vidare förtydligas det i kolumnen *benämning* att här anges de exempel på produkter som kommer att omfattas av utvärderingen. Avtalet kommer dock att omfatta samtliga produkter inom respektive produktgrupp.

I förfrågningsunderlagets allmänna information anges i krav 1.2 att artiklarna i prisbilagan (bilaga 2) ”endast är exempel till för utvärdering av anbudena och utgör således inte någon definition av vad som upphandlas”.

I förfrågningsunderlagets kravspecifikation anges i punkt 4.7 att produktkataloger med bruttoprislista på anbudsgivarens sortiment skall inlämnas med anbudet. Offererade rabattsatser skall framgå av bilaga. I bilagan kvalificering anges i krav 6.1 att produktkataloger med bruttoprislista på anbudsgivarens sortiment skall inlämnas med anbudet. Offererade rabattsatser skall framgå av bilaga och finnas på anbudsgivarens hemsida/webshop.

Det uppställda kravet att inlämna produktkataloger med bruttoprislista på anbudsgivarens sortiment utgör ett s.k. skall-krav. Av förfrågningsunderlaget framgår det inte att bruttoprislistan ska vara en officiell prislista. Det

framgår inte heller att bruttoprislistan ska finnas tillgänglig på anbudsgivarens hemsida. Med hänsyn till hur skall-kravet är utformat ska anbudsgivarna således bifoga sådan bruttoprislista som gäller för kommunerna i aktuell upphandling. Om bruttoprislistan är officiell eller inte saknar enligt förvaltningsrätten sålunda betydelse för uppfyllelse av det ställda skall-kravet. Vidare står det en anbudsgivare fritt att offerera vilka priser man vill och det finns enligt förfrågningsunderlaget inget hinder mot att offerera lägre priser för de produkter som ska utvärderas än för övriga produkter som omfattas av upphandlingen. Att utvärderingsmodellen är utformad på sådant sätt att detta får betydelse, strider i sig inte mot LOU. Enligt förvaltningsrätten uppfyller Svanström således det ställda skall-kravet avseende att bifoga produktkataloger med bruttoprislista. När det gäller skrivningen om att ”offererade rabattsatser skall framgå av bilaga *och finnas på anbudsgivarens hemsida/webbshop*” delar förvaltningsrätten kommunernas ståndpunkt att detta framstår som en uppenbar felskrivning. Det gällande kravet måste i stället bedömas vara det som anges under punkten 4.7 i förfrågningsunderlagets kraqvspecifikation. Mot bakgrund av det anförda finner förvaltningsrätten att Lekolar inte förmått göra det sannolikt att kommunerna har brutit mot bestämmelserna i LOU. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt 16 kap. 1 och 5 §§ LOU och Lekolars ansökan om detta ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Jan Bratt